

गोपवन आत्रेयः सप्तवध्रिर्वा। अश्विनौ। गायत्री।

उदीराथामृतायते युञ्जाथामश्विना रथम्। अन्ति षड्रूतु वामवः ॥ ८.०७३.०१

ऋतायते- सत्यकामाय। उदीराथाम्- उद्गच्छतम्। अश्विना- हे प्राणेशनशक्तिभूतौ। रथम्।

युञ्जाथाम्- योजयतम्। वाम्- युवयोः। अवः- रक्षणम्। अन्ति- अस्मदन्तिके। सत्- वर्तमानम्।

भूतु- भवतु ॥१॥

निमिषश्चिज्जवीयसा रथेना यातमश्विना। अन्ति षड्रूतु वामवः ॥ ८.०७३.०२

निमिषश्चित्- निमेषादपि। जवीयसा- क्षिप्रेण। रथेन। अश्विना- हे प्राणेशनशक्तिभूतौ देवौ। आ

यातम्- आगच्छतम् ॥२॥

उप स्तृणीतमत्रये हिमेन घर्ममश्विना। अन्ति षड्रूतु वामवः ॥ ८.०७३.०३

अत्रये- अग्न्युपासकाय। अश्विना। हिमेन। घर्मम्। उप स्तृणीतम्- उपस्तीर्णवन्तौ ॥३॥

कुह स्थः कुह जग्मथुः कुह श्येनेव पेतथुः। अन्ति षड्रूतु वामवः ॥ ८.०७३.०४

कुह- क्व। स्थः- भवथः। कुह। जग्मथुः- अगच्छतम्। कुह। श्येनेव- श्येनाविव। पेतथुः-

अपततम्। ॥४॥

यद्य कर्हि कर्हि चिच्छुश्रूयातमिमं हवम्। अन्ति षड्रूतु वामवः ॥ ८.०७३.०५

अद्य- इदानीम्। कर्हि- कर्हिचिदपि स्थाने। कर्हि चित्- कर्हिचिदपि काले। इमम्- इदम्। हवम्-

आह्वानम्। श्रूयताम्- शृणुयातम् ॥५॥

अश्विना यामहूतमा नेदिष्ठं याम्याप्यम्। अन्ति षड्रूतु वामवः ॥ ८.०७३.०६

यामहूतमा- अतिशयेन काले आह्वातव्यौ। अश्विना। नेदिष्ठम्- अन्तिकतमम्। आप्यम्-

युवयोर्बान्धव्यम्। यामि- अभिगच्छामि। ॥६॥

अवन्तमत्रये गृहं कृणुतं युवमश्विना।अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.०७

अत्रये- अग्न्युपासकाय । युवम्- युवाम् । अश्विना । अवन्तम्- रक्षकम् । गृहम्- सदनम् ।
कृणुतम्- कुरुतम् । ॥७ ॥

वरेथे अग्निमातपो वदते वल्गवत्रये।अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.०८

वल्गु- मधुरम् । वदते- स्तुवते । अत्रये- अग्न्युपासकाय । आतपः- आतपात् । अग्निम् । वरेथे-
आवारयतम् ॥८ ॥

प्र सप्तवधिराशसा धारामग्नेरशायत।अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.०९

सप्तवधिः- सप्तलोकवर्धकः । आशसा- तवाशिषा । अग्नेः धाराम् । प्र- प्रकर्षेण । अशायत-
शमनमकरोत् ॥९ ॥

इहा गतं वृषण्वसू शृणुतं मे इमं हवम्।अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.१०

इह- अत्र । आ गतम्- आगच्छतम् । वृषण्वसू- वर्षकसम्पद्युक्तौ । मे- मम । इमम्- एतत् । हवम्-
आह्वानम् । शृणुतम् । ॥१० ॥

किमिदं वां पुराणवजरतोरिव शस्यते।अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.११

किमिदम्- किमेतत् । वाम्- युवयोरागमानाय । पुराणवत् जरतोरिव- वृद्धाह्वानायेव । शस्यते- पुनः
पुनः कीर्त्यते । ॥११ ॥

समानं वां सजात्यं समानो बन्धुरश्विना।अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.१२

अश्विना । वाम्- युवयोः । सजात्यं समानम्- जातिः समाना । युवयोर्बन्धुरपि समान एव । ॥१२ ॥

यो वां रजांस्यश्विना रथो वियाति रोदसी।अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.१३

अश्विना । वाम्- युवयोः । रथः । रजांसि- लोकान् । रोदसी- द्यावापृथिव्यौ । वियाति- विशेषेण
गच्छति । ॥१३ ॥

आ नो गव्येभिरश्वैः सहस्रैरुप गच्छतम्। अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.१४

नः- अस्मान्। गव्येभिः- चिद्रश्मिभिः। अश्व्यैः- प्राणाश्वैः। सहस्रैः- अनन्तैः। आ उप गच्छतम्-
आगच्छतम्। ॥१४॥

मा नो गव्येभिरश्वैः सहस्रैरिति ख्यतम्। अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.१५

गव्येभिः- चिद्रश्मिभिः। अश्व्यैः- प्राणतुरगैः। सहस्रैः- अनन्तैः। नः- अस्माकं धियम्। अति-
अतिक्रम्य। मा। ख्यतम्- प्रदर्शयतम्। ॥१५॥

अरुणप्सुरुषा अभूदकज्योतिर्ऋतावरी। अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.१६

अरुणप्सुः- रोचमाना। उषाः। अभूत्- अभवत्। ऋतावरीः- ऋतम्भरा। ज्योतिः- प्रकाशम्।
अकः- अकरोत्। ॥१६॥

अश्विना सु विचाकशदृक्षं परशुमाँ इव। अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.१७

अश्विना। विचाकशत्- दीप्तः सूर्यः। परशुमान्। वृक्षमिव। तमः शातयन्ति। ॥१७॥

पुरं न धृष्णवा रुज कृष्णया बाधितो विशा। अन्ति षड्भूतु वामवः ॥ ८.०७३.१८

पुरम्- बन्धनम्। न- सम्प्रति। धृष्णो- शत्रुधर्षक। कृष्णया- अन्धकारप्रायेण। विशा- जनेन।
बाधितः- पीडितः। रुज- भग्नं कुरु। ॥१८॥